

Anmeldelse af det tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed

I henhold til § 20, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed skal det tekniske grundlag mv. for livsforsikringsvirksomhed samt ændringer heri anmeldes til Finanstilsynet senest samtidig med, at grundlaget mv. tages i anvendelse. I medfør af lovens § 20, stk. 3, skal de anmeldte forhold opfylde kravene i bekendtgørelse om anmeldelse af det tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed. I denne anmeldelse forstås ved livsforsikringsselskaber: livsforsikringsaktieselskaber, tværgående pensionskasser og filialer af udenlandske selskaber, der har tilladelse til at drive livsforsikringsvirksomhed efter § 11 i lov om finansiel virksomhed.

Brevdato
21. december 2017
Livsforsikringsselskabets navn
Juristernes og Økonomernes Pensionskasse
Overskrift
Livsforsikringsselskabet skal angive en præcis og sigende titel på anmeldelsen.
Opdatering af markedsværdigrundlag samt tilpasning af beregning af individuelt bonuspotentiale og flytteregler ifm. kontributionsgruppeskift
Resumé
Livsforsikringsselskabet skal udarbejde et resumé, der giver et fyldestgørende billede af anmeldelsen.
Satser for beregning af hensættelserne opgjort til markedsværdi opdateres på følgende områder: <ul style="list-style-type: none">
• Dødelighed
• Invaliditet
• Genkøb
• Omskrivning til fripolice
Derudover tilpasses formler for beregningen af individuelt bonuspotentiale.
Slutteligt tilpasses flytteregler ifm. kontributionsgruppeskift.
Lovgrundlaget
Livsforsikringsselskabet skal angive, hvilket/hvilke nr. i lovens § 20, stk. 1, anmeldelsen vedrører.
FIL § 20, stk. 1, nr. 3 og 6
Ikrafttrædelse
Livsforsikringsselskabet skal angive datoen for anmeldelsens ikrafttrædelse.
31. december 2017
Ændrer følgende tidligere anmeldte forhold
Livsforsikringsselskabet skal angive, hvilken tidligere anmeldelse eller hvilke tidligere anmeldelser denne anmeldelse ophæver eller ændrer.
"Sammenskrivning af det anmeldte tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed" af 26. juni 2017.
Angivelse af forsikringsklasse
Livsforsikringsselskabet skal angive, hvilken forsikringsklasse det anmeldte vedrører, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 2.
Anmeldelsen vedrører forsikringsklasse I.

Anmeldelsens indhold med matematisk beskrivelse og gennemgang af de anmeldte forhold

Livsforsikringsselskabet skal angive anmeldelsens indhold med analyser, beregninger mv. på en så klar og præcis form, at de uden videre kan danne basis for en kyndig aktuars kontrolberegninger, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 3.

Tilpasning af flytteregler ifm. kontributionsgruppeskift

Kapitel 16.2 inklusiv underkapitler ændres fra:

16.2 Flytteregler

Ved flytning af forsikringen fra én gruppe til en anden, medtager forsikringen sin ideelle andel af ufordelte reserver defineret nedenfor.

Der sondres mellem kontributionsgruppeskift efter følgende definition. *Almindeligt* kontributionsgruppeskift forekommer, når den enkelte police ikke længere matcher de objektive kriterier for kontributionsgruppen. *Strukturelt* kontributionsgruppeskift forekommer, når der ændres på de objektive kriterier, der definerer kontributionsgruppen.

16.2.1. *Almindeligt* kontributionsgruppeskift

Når en forsikring tilknyttet en given rentegruppe ikke længere matcher de objektive kriterier, der definerer gruppen, flyttes forsikringen.

Flytning mellem kontributionsgrupper sker kun én gang årligt primo året.

Med den nuværende kontributionsgruppeinddeling forekommer *almindeligt* kontributionsgruppeskift ikke for risiko- og administrationsgrupper.

16.2.1.1 Kollektiv bonus (KB)

Den ideelle andel af ufordelte reserver for en rentegruppe, defineres som andelen af kollektiv bonus før finansiering af styrkelser fordelt på gruppens medlemmer med de retrospektive reserver som fordelingsnøgle.

16.2.1.2 Lån i individuelt bonuspotentiale (IB)

Evt. lån i IB medtages ikke ved gruppeskift. I stedet foretages en reberegning af afgivende og modtagende gruppes lån i IB.

16.2.2. *Strukturelt* kontributionsgruppeskift

Når en forsikring tilknyttet en given rente-, risiko-, eller administrationsgruppe ikke længere matcher de objektive kriterier, der definerer gruppen, begrundet i en ændring af gruppens objektive kriterier, flyttes forsikringen.

I den forbindelse medtager forsikringen sin ideelle andel af ufordelte reserver. Definitionen af fordelingsnøgler til opgørelse af den ideelle andel af ufordelte reserver anmeldes samtidig med anmeldelse af den konkrete ændring af kontributionsgruppernes objektive kriterier.

16.2.3. Straksudlodning

Ved udtræden af en rentekontributionsgruppe medtager forsikringstageren sin ideelle andel af ufordelte reserver til den nye rentekontributionsgruppe.

Såfremt der er forskel på ideelle andele mellem den indtrædende forsikringstager og den øvrige gruppe, foretages en straksudlodning på den indtrædende forsikringstagers depot

(positiv som negativ), således at forsikringstagerens ideelle andel herefter matcher de øvrige.

Udlodningen sker på indtrædende forsikringstagers 2. ordens reserve.

16.2.4. Skyggekonti

I det omfang beløb på en gruppes skyggekonto pga. flytning mellem kontributionsgrupper ikke kan indfries af de forsikringer, der har givet anledning til beløbet, eftergives denne del af skyggekontoen.

Til:

Som udgangspunkt fordeles forsikringerne på Regulativ 1 i kontributionsgrupper én gang årligt (Rentegruppe H undtaget). Fordelingen sker på baggrund af den reservevægtede gennemsnitlige grundlagsrente primo året efter tilskrivning af bonus for det foregående år. Med den nuværende kontributionsgruppeinddeling forekommer dette skift kun for rentegrupper, ikke for risiko- og administrationsgrupper.

Ved flytning mellem kontributionsgrupper som følge af ændring i den reservevægtede gennemsnitlige grundlagsrente flyttes:

- Hensættelser svarende til forsikringens depot og eventuel værdiregulering
- Hvis der i gruppen der flyttes fra er et kollektivt bonuspotentiale, flyttes en andel af dette svarende til forsikringens andel målt ud fra depotstørrelser

Opdatering af markedsværdi dødelighed

Kapitel 15.1.2 ændres fra:

μ_{AD} betegner intensiteten for overgang fra aktiv til død.

μ_{ID} betegner intensiteten for overgang fra invalid til død.

$$\mu_{AD} = \mu_{ID}.$$

Som bedste skøn over dødelighedsintensitet anvendes Finanstilsynets modeldødelighed:

$$\mu_{AD}^k(z, t) = \exp(\beta_1^k r_1(z) + \beta_2^k r_2(z) + \beta_3^k r_3(z)) \mu^{FT,k}(z, t)$$

hvor k er køn, og z er alder til tid t .

Regressorerne $r_1(z)$, $r_2(z)$ og $r_3(z)$ er givet ved:

$$r_m(z) = \begin{cases} 1, & z \leq z_{m-1} \\ (z_m - z)/(z_m - z_{m-1}), & z_{m-1} < z < z_m \\ 0, & z \geq z_m \end{cases}$$

hvor $m = 1, 2, 3$ og $(z_0, z_1, z_2, z_3) = (40, 60, 80, 100)$.

$\mu^{FT,k}(z, t)$ angiver Finanstilsynets benchmarkdødelighed med levetidsforbedringer, og er givet ved:

$$\mu^{FT,k}(z, t) = \mu^{FT,k}(z, t_0) (1 - R^{FT,k}(z, t_0))^{t-t_0}$$

Finanstilsynets benchmark for den observerede nuværende dødelighed ($\mu^{FT,k}(z, t_0)$) og for de forventede fremtidige levetidsforbedringer ($R^{FT,k}(z, t_0)$) kan findes på Finanstilsynets hjemmeside.

Observationsåret for det aktuelle benchmark er $t_0 = 2015,5$.

Parametrene β_1^k , β_2^k og β_3^k er estimeret i forbindelse med den seneste årlige levetidsanalyse og antager følgende værdier:

	Mænd	Kvinder
β_1	-0,259847	0
β_2	-0,331987	0
β_3	0	0

Til:

μ_{AD} betegner intensiteten for overgang fra aktiv til død.

μ_{ID} betegner intensiteten for overgang fra invalid til død.

$$\mu_{AD} = \mu_{ID}.$$

Som bedste skøn over dødelighedsintensitet anvendes Finanstilsynets modeldødelighed:

$$\mu_{AD}^k(z, t) = \exp(\beta_1^k r_1(z) + \beta_2^k r_2(z) + \beta_3^k r_3(z)) \mu^{FT,k}(z, t)$$

hvor k er køn, og z er alder til tid t .

Regressorerne $r_1(z)$, $r_2(z)$ og $r_3(z)$ er givet ved:

$$r_m(z) = \begin{cases} 1, & z \leq z_{m-1} \\ (z_m - z)/(z_m - z_{m-1}), & z_{m-1} < z < z_m \\ 0, & z \geq z_m \end{cases}$$

hvor $m = 1, 2, 3$ og $(z_0, z_1, z_2, z_3) = (40, 60, 80, 100)$.

$\mu^{FT,k}(z, t)$ angiver Finanstilsynets benchmarkdødelighed med levetidsforbedringer, og er givet ved:

$$\mu^{FT,k}(z, t) = \mu^{FT,k}(z, t_0) (1 - R^{FT,k}(z, t_0))^{t-t_0}$$

Finanstilsynets benchmark for den observerede nuværende dødelighed ($\mu^{FT,k}(z, t_0)$) og for de forventede fremtidige levetidsforbedringer ($R^{FT,k}(z, t_0)$) kan findes på Finanstilsynets hjemmeside.

Observationsåret for det aktuelle benchmark er $t_0 = 2016,5$.

Parametrene β_1^k , β_2^k og β_3^k er estimeret i forbindelse med den seneste årlige levetidsanalyse og antager følgende værdier:

	Mænd	Kvinder
β_1	-0,533572	-0,699765
β_2	-0,261105	0
β_3	0	0

De anmeldte satser for dødeligheden i afsnit 15.1.2 baserer sig på data indsamlet for pensionskassens bestand af medlemmer i perioden 2012-2016. Satserne svarer til pensionskassens modeldødelighed i forhold til Finanstilsynets benchmark for dødelighed og levetidsforbedringer. Analysen er foretaget i overensstemmelse med Finanstilsynets retningslinjer og indberettes samtidig med denne anmeldelse i vedlagte "Redegørelse i henhold til § 6, stk. 1".

Opdatering af markedsværdi invaliditet

Kapitel 15.1.3 ændres fra:

μ_{AI} betegner intensiteten for overgang fra aktiv til invalid.

Bedste skøn over invalideintensiteten er fælles for mænd og kvinder, og er for alder z givet ved:

$$\mu_{AI}(z) = 0 + 10^{5,639533 - 10 + 0,032979 \cdot z}$$

Til:

μ_{AI} betegner intensiteten for overgang fra aktiv til invalid.

Bedste skøn over invalideintensiteten er fælles for mænd og kvinder, og er for alder z givet ved:

$$\mu_{AI}(z) = 0 + 10^{5,774963 - 10 + 0,030980 \cdot z}$$

Opdatering af markedsværdi genkøb

Kapitel 15.1.6 ændres fra:

μ_{AG} betegner intensiteten for overgang fra aktiv til genkøb.

Bedste skøn over genkøbsintensiteten er fælles for mænd og kvinder, og er for alder z givet ved:

$$\mu_{AG}(z) = a \cdot z^4 + b \cdot z^3 + c \cdot z^2 + d \cdot z + e$$

hvor parametrene $a - e$ antager følgende værdier:

Parametre / Dato	2016.01.01 - 2016.05.31	Fra 2016.06.01
a	-0,000000134	-0,000000055
b	0,000024456	0,000010110
c	-0,001612730	-0,000668163

d	0,044756705	0,018155824
e	-0,422055010	-0,152951856

Genkøb indregnes frem til alder 65.

Til:

μ_{AG} betegner intensiteten for overgang fra aktiv til genkøb.

Bedste skøn over genkøbsintensiteten er fælles for mænd og kvinder, og er for alder z givet ved:

$$\mu_{AG}(z) = \max(a + b \cdot z + c \cdot z^2 + d \cdot z^3 + e \cdot z^4; 0)$$

hvor parametrene $a - e$ antager følgende værdier:

a	-0,294718020944127
b	0,031844601640776
c	-0,001138070334779
d	0,000017040089714
e	-0,000000092293036

Genkøb indregnes frem til alder 68, hvorfra intensiteten sættes til nul.

Opdatering af markedsværdi omskrivning til fripolice

Kapitel 15.1.7 ændres fra:

μ_{BF}^0 betegner intensiteten for overgang fra bidragsbetalende til fripolice.

Bedste skøn over fripoliceintensiteten er fælles for mænd og kvinder, og er for alder z givet ved:

$$\mu_{BF}^0(z) = a \cdot z^4 + b \cdot z^3 + c \cdot z^2 + d \cdot z + e$$

hvor parametrene $a - e$ antager følgende værdier:

Parametre / Dato	2016.01.01 - 2016.05.31	Fra 2016.06.01
a	0,000000469	0,000000320
b	-0,000085410	-0,000051181
c	0,005782047	0,003064940
d	-0,173489644	-0,083925330
e	1,990528037	0,957612230

Omskrivning til fripolice indregnes frem til alder 65.

Til:

μ_{BF}^0 betegner intensiteten for overgang fra bidragsbetalende til fripolice.

Bedste skøn over fripoliceintensiteten er fælles for mænd og kvinder, og er for alder x givet ved:

$$\mu_{BF}^0(z) = \max(a + b \cdot z + c \cdot z^2 + d \cdot z^3 + e \cdot z^4; 0)$$

hvor parametrene $a - e$ antager følgende værdier:

a	0,347552819865111
b	-0,023689849180292
c	0,000829504320427
d	-0,000014570580365
e	0,000000097675989

Omskrivning til fripolice indregnes frem til alder 68, hvorfra intensiteten sættes til nul.

Tilpasning af beregning af individuelt bonuspotentiale

Kapitel 15.4.2.5 nederst tilføjes:

hvor der summeres over forsikringerne i rentegruppen.

Kapitel 15.4.3 ændres fra:

Det individuelle bonuspotentiale til regnskabet opgøres pr. rentegruppe, og er givet som forskellen mellem de retrospektive hensættelser og de garanterede ydelser fratrukket fortjenstmargen:

$$IB = \max(0; \max(0; RH - GY) - FM)$$

hvor RH er den retrospektive hensættelse for gruppen.

Til:

Det individuelle bonuspotentiale til regnskabet opgøres pr. rentegruppe som:

$$IB = IB(IBNS) + \sum_i \max(0; RH(i) - GY(i) - RM(i) - FM(i))$$

hvor der summeres over forsikringerne i rentegruppen. $RH(i)$ er den retrospektive hensættelse for den i 'te forsikring, og $RM(i)$ hhv. $FM(i)$ er den i 'te forsikrings andel af rentegruppens risikomargen hhv. fortjenstmargen. $IB(IBNS)$ er det individuelle bonuspotentiale, der forventes på rentegruppens $IBNS$.

Kapitel 15.4.3.1 ændres fra:

Den retrospektive hensættelse svarer til værdien af den prospektive hensættelse på tegningsgrundlaget tillagt opsparet bonus.

Den retrospektive hensættelse for den enkelte forsikringstager er givet ved:

$$RH = C_Y \cdot Pass^G - C_P \cdot (1 - Omk^G) \cdot Aktiv^G + Bonus - IBlån$$

For medlemmer med flere grundlag summeres der over disse.

Til:

Den retrospektive hensættelse svarer til værdien af den prospektive hensættelse på tegningsgrundlaget tillagt opsparet bonus.

Den retrospektive hensættelse for den enkelte forsikring er givet ved:

$$RH(i) = C_Y \cdot Pass^G - C_P \cdot (1 - Omk^G) \cdot Aktiv^G + Bonus - IBlån$$

For forsikringer med flere grundlag summeres der over disse.

Den retrospektive hensættelse for rentegruppen fås som:

$$RH = \sum_i RH(i)$$

hvor der summeres over forsikringerne i rentegruppen.

Referencer til "forsikringstager" i Kapitel 15.4 inklusiv underkapitler konsekvensrettes til "forsikring".

Redegørelse for de juridiske konsekvenser for forsikringstagerne

Livsforsikringsselskabet skal redegøre for de juridiske konsekvenser for den enkelte forsikringstager og andre berettigede efter forsikringsaftalerne, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 6. Er der ingen konsekvenser, skal livsforsikringsselskabet redegøre herfor.

Der er ingen juridiske konsekvenser for forsikringstagerne, da anmeldelsen vedrører opgørelse af livsforsikringshensættelserne.

Redegørelse for de økonomiske konsekvenser for forsikringstagerne

Livsforsikringsselskabet skal redegøre for de økonomiske konsekvenser for de enkelte forsikringstager og andre berettigede efter forsikringsaftalerne, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 6. Er der ingen konsekvenser, skal livsforsikringsselskabet redegøre herfor.

Redegørelsen skal som minimum overholde kravene i bekendtgørelsens § 3, stk. 1, og stk. 3-5.

Ændringerne vedrører opgørelse af livsforsikringshensættelserne, og har derved ingen direkte økonomiske konsekvenser for forsikringstagerne.

De tilpassede flytteregler betyder, at der tages udgangspunkt i den økonomiske værdi af forsikringen ved gruppeskift, og ændrer ikke i kriteriet for, hvilke forsikringer der skifter gruppe, så flyttereglerne sikrer fortsat homogene kontributionsgrupper, og er betryggende og rimelige.

Redegørelse for de juridiske konsekvenser for livsforsikringsselskabet

Livsforsikringsselskabet skal redegøre for de juridiske konsekvenser for livsforsikringsselskabet, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 7. Er der ingen konsekvenser, skal livsforsikringsselskabet redegøre herfor. Redegørelsen kan alternativt anføres i "Redegørelse i henhold til § 6 stk. 1.", jf. bekendtgørelsens § 6, stk. 1.

Der er ingen juridiske konsekvenser for pensionskassen, da anmeldelsen vedrører opgørelse af livsforsikringshensættelserne.

Redegørelse for de økonomiske og aktuarmæssige konsekvenser for livsforsikringsselskabet

Livsforsikringsselskabet skal redegøre for de økonomiske og aktuarmæssige konsekvenser for livsforsikringsselskabet, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 6. Er der ingen konsekvenser, skal livsforsikringsselskabet redegøre herfor.

Redegørelsen skal som minimum overholde kravene i bekendtgørelsens § 3, stk. 2, og stk. 6-7.

Redegørelsen kan alternativt anføres i "Redegørelse i henhold til § 6, stk. 1.", jf. bekendtgørelsens § 6, stk. 1.	
Anført i vedlagte "Redegørelse i henhold til § 6, stk. 1".	
Navn	
Angivelse af navn	
Søren Kolbye Sørensen	
Dato og underskrift	
21. december 2017	
Navn	
Angivelse af navn	
Dato og underskrift	
Navn	
Angivelse af navn	
Dato og underskrift	

